

Säkylän kunnan rakennusvalvonta  
Rakennustarkastaja Mika Vainio  
mika.vainio@sakyla.fi

Viite

Lausuntopyyntö 27.1.2026

Aihe

**Säkylä, Kaalivaraston rakentaminen Köyliössä sijaitsevalle kiinteistölle 319-406-1-467 osoitteessa Kirkkosaarentie 133**

Satakunnan Museolta on pyydetty lausuntoa koskien osoitteeseen Kirkkosaarentie 133 sijoittuvalle kiinteistölle kaavailtua kaalin kylmävarastointiin tarkoitettua uudisrakennusta. Rakennuspaikka sijoittuu arvoiltaan hyvin poikkeukselliseen ympäristöön. Kiinteistö sijoittuu valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön *Köyliönsaaren Vanhakartanon ja kirkon historiallinen maisema* (RKY2009) sekä valtakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle (VAMA2021) *Köyliönjärven kulttuurimaisema*. Köyliönjärvi ympäristöineen on myös yksi maamme 27 kansallismaisemasta. Lisäksi alue on osoitettu tekeillä olevaa Satakunnan maakuntakaava 2050:ttä varten toteutetussa Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnissa (Ramboll, 2023) maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi *Köyliönjärven kulttuurimaisema*, joka poikkeaa rajaukseltaan hieman RKY-alueesta.

Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (2019), jossa valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita (VAMA) ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) sekä maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskee yhteinen suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevasta suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

Alueella ei ole lainvoimaista yleis- tai asemakaavaa. Vuonna 2000 hyväksytyssä oikeusvaikutteettomassa Kepolan osayleiskaavassa kiinteistö sijoittuu maatalousalueelle, jolla on ympäristöarvoja (MT-1): *Peltoalueet tulee maisemallisista syistä pitää avoimina. Alueella sallitaan ainoastaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen, joka tulee sijoittaa olemassa olevien talouskeskusten yhteyteen. Rakennusten on sijoitukseltaan, muodoltaan, materiaaleiltaan ja väriykseltään sopeuduttava olemassa olevaan rakennuskantaan ja maisemaan turmelematta luonnonarvoja. Rakennettavat tiet ja yhdyskuntateknisen huollon verkostot tulee sopeuttaa ympäristöön sekä sijainniltaan että rakenteiltaan.*

Kiinteistölle on myönnetty rakennuslupa yli 1000 m<sup>2</sup> kaalin käsittely- ja varastointihallille vuonna 2006. Hankkeesta ei kysytty Satakunnan Museon kantaa, vaikka hanke sijoittui Köyliön kansallismaiseman alueelle. Nyt käsittelyssä olevan rakennuslupahakemuksen perusteella on tarkoitus toteuttaa vuonna 2006 rakennetun rakennuksen pohjoispuolelle vielä kookkaampi, noin 1500 m<sup>2</sup> kaalin kylmävarasto, joka yhdistetään olemassa olevaan rakennukseen yhdyskäytävällä. Suunnitelmien perusteella rakennus vastaa malliltaan jo olemassa olevaa rakennusta.

Hankkeen suunnittelija on ollut etukäteen yhteydessä Satakunnan Museoon ja toimitti museolle myös vaihtoehtoisen asemapiirroksen, jossa uudisrakennus toteutettaisiin olemassa olevan rakennuksen eteläpuolelle. Satakunnan Museo totesi, että lähtökohtaisesti uudisrakennuksen sijoittaminen eteläpuolelle olisi maisemallisten vaikutusten kannalta parempi ratkaisu. Rakennuslupaa on kuitenkin päätetty hakea olemassa olevan rakennuksen pohjoispuolelle.

### **Satakunnan Museon kannanotto**

Satakunnan Museo näkee, että esitetty rakennuspaikka on arvoiltaan hyvin poikkeuksellinen, joka asettaa reunaehdoja alueelle rakentamiseen. Lähtökohtaisesti näin poikkeuksellisilla alueilla rakennukset tulisi sijoittaa jo olemassa olevien tilakeskusten yhteyteen, ei avoimeen kansallismaisemaan. Koska alueelle on jo 20 vuotta sitten rakennettu tuotantolaitos, näkee Satakunnan Museo, että esitetty rakennushanke on mahdollista toteuttaa, mutta ei lupahakemuksen asemapiirroksessa esitetylle paikalle olemassa olevan rakennuksen pohjoispuolelle. Kyseessä on avoin viljelymaisema ja peräkkäin sijoitetut, yhdyskäytävällä yhdistetyt rakennukset muodostavat muurin avoimeen viljelymaisemaan, joka avautuu tällä kohdin näkyvästi muun muassa Kirkkosaarentielle. Alueella on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että avoin viljelymaisema ei häiriinny. Satakunnan Museo näkee,

että uudisrakennus voidaan toteuttaa olemassa olevan rakennuksen eteläpuolelle. Tällöin maisemalliset vaikutukset etenkin Kirkkosaarentien suuntaan ovat huomattavasti vähäisemmät.

Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa lupahakemuksessa esitettyihin uudisrakennusta koskeviin julkisivu- tai pohjapiirroksiin.

Lupahakemuksen liitteenä olevassa asemapiirroksessa on esitetty pensasmaista kasvillisuutta sekä piha-alueen pohjois- ja itälaidalle että piha-alueelle johtavan tien varteen. Satakunnan Museo näkee, että koska piha-alueelle johtava tie kulkee tasaisen ja avoimen viljelymaiseman läpi, ei sitä tulisi reunustaa mahdollisesti avoimen näkymän katkaisevalla kasvillisuudella. Piha-alueen ympärille pensaita voi tarvittaessa istuttaa pehmentämään tuotantolaitosten maisemallisia vaikutuksia.

Alueen erityisluonteen takia Satakunnan Museo toivoo vielä päivitetyt suunnitelmat nähtäväksi ennen rakennusluvan myöntämistä.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja (sij.) Akuliina Aartolahti

Tutkija Olli Joukio

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Johanna Junnila  
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo  
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä